

Naturskyddsföreningen i Jönköpings län

Verksamhetsberättelse för år 2016

Länsförbundets årsstämma den 23 april vid Sörängens folkhögskola, Nässjö
Nässjökretsen stod som arrangör för årets stämma som var den 49:e årsstämman för Naturskyddsföreningen i Jönköpings län. Vid stämman var 9 av länets 14 kretsar representerade. Efter årsmötesförhandlingarna och lunchen gjordes en vandring till Lövhultsområdet där det visades hur bäcken hade restaurerats.

Årsmötesförhandlingar

Styrelsen fick följande sammansättning: Henrik von Zweigbergk (ordförande, omval 1 år), Bengt Ohlsson (kvar 1 år på mandatperiod), Lisbeth Karlsson (kvar 1 år på mandatperiod), Åke Jönsson (kvar 1 år på mandatperiod), Anders Berthling (omval 2 år), Albin Enlund (omval 1 år), Märta Svärd (omval 2 år) och Göran Liljenström (nyval 2 år).

Till revisorer valdes Ronny Korsberg och Johan Uhr (båda omval 1 år) och till revisorssuppleanter valdes Olof Nordström (omval 1 år) och Lea Petersson (omval 1 år).

Valberedningen fick följande sammansättning: Uno Björkman (Eksjö, omval, sammankallande, område 2). Styrelsen fick i uppdrag att utse ytterligare två personer i valberedningen. Område 1 omfattar Bankeryd, Habo, Mullsjö, Jönköping, Huskvarna och Tranås. Område 2 omfattar Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Område 3 omfattar Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo.

Vid årsmötet visades en film om gruvplanerna i Norra Kärr, och det förslag på uttalande med rubriken "Gruva i Norra Kärr är fortfarande möjligt, men ett oacceptabelt hot" som tagits fram med hjälp av Olle Holmstrand lästes upp. Stämman ställde sig bakom uttalandet. Även ett uttalande som tagits fram av Troels Hoffmann kring Vattenfalls försäljning av brunkolsgruvor i Tyskland med rubriken "Naturskyddsföreningen i Jönköpings län föreslår regeringen att förhindra Vattenfalls brunkolsaffär" lästes upp. Stämman ställde sig bakom uttalandet med tillägget att styrelsen skulle se över det redaktionella materialet i uttalandet innan det fastställdes.

Länsförbundets styrelse informerade om planerna på att inrätta länsnätverk för olika sakfrågor, och stämman framförde att länsnätverk lämpligen kan samordnas av länsförbundet och det regionala kansliet. Vidare beslöt stämman att inrätta ett naturskyddspris enligt styrelsens förslag, och stämman gav styrelsen i uppdrag att ta fram kriterier för ett sådant pris.

Stämman beslöt även att på förslag av styrelsen gå vidare och bilda en arbetsgrupp för att ta fram underlag för en jubileumsbok inför Länsförbundets 50-årsjubileum och att resurser kan avsättas för detta arbete, samt gav styrelsen i uppdrag att börja planera 50-årsjubileet.

En diskussion fördes också om innebörden av tillhörigheten till Studieförbundet. Det gavs även information om det regionala kansliet och den kommande träffen i november som kansliet ska anordna.

Slutligen tackades Greger Phalén från Nässjö för sitt ordförandeskap under stämman, och Nässjökretsen tackades för att ha ordnat med stämman.

Styrelsens organisation

Ordförande: Henrik von Zweigbergk

Vice ordförande: Märta Svärd

Kassör: Anders Berthling

Sekreterare: Lisbeth Karlsson

Hemsidan: Åke Jönsson

Ekonomi

Länsförbundet hade vid årets slut omsättningstillgångar på 250 826 kr. Föregående år, 2015, hade Länsförbundet vid årets slut omsättningstillgångar på 274 362 kr. Skillnaden kommer främst från att ca 28 000 kr av det belopp som donerats för ändamålet att skydda Norra Kärr från exploatering, och som ingick i Länsförbundets bankmedel, hade använts under året i enlighet med gåvobrevet.

Representation

Styrgrupp för Rädda Vättern Juridik: Anders Berthling

Styrelsen för Smålands Natur: Åke Jönsson (ordinarie ledamot, webmaster) och Märta Svärd (suppleant)

Valberedningsrepresentant för stämman för Smålands Natur: Sven Olof Wahlström

Stämman Smålands Natur, ombud: Märta Svärd och Torsten Svärd

Viltförvaltningsdelegationen: Lisbeth Karlsson (ledamot), Bengt Ohlsson (suppleant)

Samverkansrådet för biologisk mångfald: Bengt Ohlsson (ordinarie), Märta Svärd (ersättare)

Partnerskap för landsbygdsfrågor: Ronny Korsberg

Miljövänliga veckan (Handla miljövänligt-nätverket): Pia Larsson (länskontakt)

Naturskyddsföreningens nationella gruvgrupp: Troels Hoffmann och Anders Berthling

Styrgrupp för regionkansliet: Anders Berthling (ordinarie), Henrik von Zweigbergk (ersättare)

Medlemsutveckling 2016

Antalet medlemmar år 2016 var **7 453** vilket är rekordmånga och en ökning jämfört med 2014 med **837** medlemmar. Statistik över medlemsutvecklingen för länets kretsar finns arkiverade från och med 1969. Fram till 1972 redovisades inte familjemedlemmar på grund av tekniska svårigheter vid riksföreningens databehandling. Efter år 1972 finns familjemedlemmar redovisade. Från Länsförbundets tillblivelse den 11 maj 1968 finns det tillgänglig statistik. Fram till 1995 var medlemsutvecklingen ökande fränsett en liten nedgång år 1993. Uppgången fortsatte sedan till år 1995 då ett toppår uppvisade **7 404** medlemmar. Därefter minskade medlemsantalet fram till 2001 då trenden bröts för att åter igen dala fram till 2007. Efter detta har det noterats varierande ökning och minskningar, och under de senaste åren har det varit en ökning av medlemsantalet.

Medlemsantal

Tabell 1. Antalet medlemmar anslutna till Jönköpings länsförbunds kretsar

Krets	Medlemsantal		
	2015	ökning	2016
Bankeryd	294	68	362
Eksjö	567	-8	559
Gislaved	420	5	425
Gnosjö	180	16	196
Habo	235	42	277
Huskvarna-Gränna	784	205	989
Jönköping	1503	316	1819
Mullsjö	226	-4	222
Nässjö	592	55	647
Sävsjö	188	15	203
Tranås	424	58	482
Vaggeryd	220	38	258
Vetlanda	405	1	406
Värnamo	578	30	608
Kretslösa	0	0	0
Länsförbundet	6616	837	7453

Länsförbundets styrelses sammanträden och verksamhet

Länsförbundets styrelse har under året haft 10 protokollförda sammanträden inklusive ett konstituerande möte. Sammanträdena har ägt rum främst på Studieförbundet i Jönköping men även vid Folkrorelsearkivet i Jönköping, friluftsgården i Vaggeryd samt på Fjällstugan i Jönköping.

Länsbladet

Länsbladet utkom i början av år 2016 med ett nummer som skickades ut med e-post till kretsstyrelserna. Redaktör var Henrik von Zweigbergk. Syftet med Länsbladet är att förbättra dialogen med kretsarna och att sprida information om vad länsförbundet har utträttat och kan bistå kretsarna med.

Konferenser

Den 10 februari anordnades en träff av Lisbeth Karlsson för GGVV-kretsarna (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo). 12 personer deltog.

Den 5 mars anordnade Länsförbundet kretskonferens vid Rocksjobadets hotell & restaurang i Jönköping. Det var totalt 24 deltagande.

Den 19-20 mars var det länsordförandekonferens i Stockholm. Anders Berthling och Henrik von Zweigbergk deltog.

Den 30 mars anordnades en träff av Märta Svärd med kretsarna i Högländet (Nässjö, Eksjö, Sävsjö och Vetlanda). 13 personer deltog.

Den 2-3 april var det "Grande finale" på den föreläsningsserie om Norra Kärr som Tranåskretsen anordnat, vid Solvikens konferensanläggning vid sjön Sommen. Flera från länsförbundets styrelse deltog.

Den 7 april var det årsmöte med Studieförbundet. Lisbeth Karlsson deltog.

Den 21 april anordnade Länsstyrelsen Naturforum. Bengt Ohlsson deltog.

Den 23 april var det länsstämma som Nässjöskretsen arrangerade vid Sörängens folkhögskola i Nässjö.

Den 18-19 juni var det riksstämma i Norrköping. Flera från länsförbundet deltog.

Den 13 september var det klimatkonferens vid Spira i Jönköping. Anders Berthling deltog.

Den 19 oktober var det kemikaliekonferens vid Högskolan i Jönköping. Anders Berthling och Bengt Ohlsson deltog.

Den 22-23 oktober var det länsordförandekonferens i Umeå. Henrik von Zweigbergk deltog via Skype.

Den 11-12 november var det en regional kretskonferens vid Rocksjöbadets hotell & restaurang i Jönköping där flera från styrelsen deltog. Totalt deltog cirka 30 stycken, varav 20 var från Jönköpings län.

Förlängning av avtal om inventering av träd i Vetlanda kommun

Länsförbundet medverkade under året till en förlängning av kontraktet med Länsstyrelsen gällande den inventering av träd i Vetlanda kommun som Monika Mörk utför. Under år 2017 kommer även Tomas Fasth att vara med och genomföra inventeringen.

Uttalande om Vattenfalls försäljning av brunkolsgruvor i Tyskland

Det uttalande som länsstämman ställde sig bakom gällande att förhindra Vattenfalls försäljning av brunkolsgruvor i Tyskland utgjorde även på Länsförbundets initiativ även underlag till det uttalande om detta och pressmeddelande som gjordes i samband med riksstämman i Norrköping. Enligt rikskansliet ledde detta tydliga ställningstagande från föreningen troligen till att föreningen fick mer medutrymme i frågan.

Länsstyrelsens samverkansråd för biologisk mångfald

Länsförbundet är med i Länsstyrelsens samverkansråd för biologisk mångfald. Bengt Ohlsson har varit representant för Länsförbundet under år 2016.

Partnerskapsprogram för landsbygdsfrågor

Länsförbundet gick under år 2014 med i Länsstyrelsens partnerskapsprogram för landsbygdsfrågor. Vid de träffar som anordnats under år 2016 har det informerats om bland annat den nya livsmedelsstrategin, innovationer på landsbygden och turism. Under året har Ronny Korsberg varit representant för Länsförbundet.

Arbete med skydd av Vättern och gruvfrågor

Länsförbundet har aktivt engagerat sig nationellt i föreningens arbete gällande gruvfrågor. I den nationella gruvgrupp som finns och som är tänkt att utgöra ett stöd för rikskansliets arbete med frågan har Länsförbundet två representanter. Representanter under år 2016 var Troels Hoffmann och Anders Berthling.

Tillsammans med övriga länsförbund runt Vättern (Skaraborg, Örebro och Östergötland) samt Fältbiologerna och Aktion Rädda Vättern står Länsförbundet också bakom det arbete som juristen Gunilla Högberg Björck bedriver för att skydda Vättern i ärendena gällande Norra Kärr (norr om Gränna i Jönköpings kommun, gäller planer på brytning av sällsynta jordartsmetaller), flygskjutmålet Hammaren i Karlsborgs kommun (där Försvarsmakten har ansökt om tillstånd för ändrad och utökad verksamhet vilken berör Vättern), samt gällande provborrning efter gas i Motalabukten (Gripen Gas). Arbetet finansieras med hjälp av projekt pengar från Naturskyddsföreningen, och har bland annat som syfte att visa på vilket sätt Natura 2000 och andra EU-direktiv kan skydda Vättern och andra skyddsvärda områden i Sverige från exploatering. Under år 2016 har Anders Berthling varit med i styrgruppen för projektet för Länsförbundets räkning.

När det gäller det juridiska arbetet med Norra Kärr fick den tidigare inlämnade ansökan om rättsprövning till följd att Högsta förvaltningsdomstolen i februari 2016 upphävde regeringens beslut om att avslå överklagandet av Bergsstatens beslut om brytningskoncession. Ärendet återlämnades sedan efter beslut från regeringen under sommaren till Bergsstaten för förnyad prövning. (Vad gäller ärendet om brytningskoncession drev Länsförbundet initialt ärendet också självständigt för att sedan ge Gunilla Högberg Björck fullmakt att företräda även Länsförbundet i ärendet.) Vidare beslutade Förvaltningsrätten i Falun den 29 augusti 2016 att upphäva Bergsstatens beslut om förlängt undersökningstillstånd för Norra Kärr 1. Bolaget överklagade domen till Kammarrätten i Sundsvall som i början av år 2017 upphävde förvaltningsrättens dom. Kammarrättens avgörande överklagades i mars 2017 av länsförbunden genom Gunilla Högberg Björck.

Länsförbundet fick år 2015 i uppdrag att förvalta den gåva på 100 000 kr som John Johansson, svensk-amerikan och tidigare forskare vid Stanford USA, lämnat för att användas i kampen mot en exploatering av gruvfyndigheten inom området vid Norra Kärr. Beslut om vad pengarna mer konkret ska användas till tas av Tranåskretsen och Länsförbundet gemensamt med Märta och Torsten Svärd. Studiefrämjandet hjälper till med administrationen kring förvaltningen av pengarna. Under år 2016 har delar av donationen använts för att stödja olika aktiviteter i enlighet med gåvobrevet.

Länsförbundet är även med som intressent i vattenrådet för Vättern.

Regionalt kansli

Hösten 2014 bildades ett regionkansli med namnet Region Sydost av Jönköpings länsförbund tillsammans med länsförbunden i Kronoberg, Kalmar, Östergötland samt Gotland.

Regionkansliet är placerat i Växjö och ska bland annat verka för att stödja och utveckla kretsverksamheten inom regionen, inventera det regionala utbildningsbehovet och erbjuda utbildning. Hanna Karlsson fick tjänsten som regionkanslist i februari 2015. Under hösten 2016 var Hanna föräldraledig och ersättare var då först Agneta Carlsson och från oktober Elin Atlas-Björklund. Kronobergs länsförbund är arbetsgivare och har under året bytt arbetsgivaransvarig. Att tre kanslist och två arbetsgivarrepresentanter under året har avlöst varandra har gett viss brist på kontinuitet. Regionkansliet har en styrgrupp med representanter

från länsförbunden, förutom från Gotlands länsförbund som inte deltar aktivt i samordningen kring regionkansliet. Från Jönköpings länsförbund har under året Anders Berthling varit med i styrgruppen.

Den 11-12 november anordnade det regionala kansliet en kretskonferens för regionens kretsar vid Rocksjobadets hotell & restaurang i Jönköping. Under förmiddagen föreläste miljöjurist Gunilla Högberg Björk om den juridik som styr vårt miljöarbete, inte minst med tanke på planerna på gruvetablering vid Norra Kärr och kommande skjutningar av försvarsmakten i Vättern. Vid diskussionen framfördes bland annat att det är ett stort problem att länsstyrelserna inte säger nej till dessa projekt. Under eftermiddagen föreläste Yvette Rasch från rikskansliet om kommunikation, och det gavs också tid för att beskriva föreningens verksamhet ute i regionen. Att deltagarna på träffen till största delen kom från Jönköpings (21 deltagare) och Östergötlands länsförbund (7 deltagare), och att få eller inga deltagare kom från Kalmar, Kronobergs och Gotlands länsförbund, lyftes fram som något kansliet behöver jobba med framöver så att alla länsförbund är väl representerade vid regionens gemensamma träffar.

Under år 2017 har kansliet valt att fokusera på valberedarnas funktion på både krets- och länsnivå samt på natursnoksarbetet. Natursnoksarbetet är viktigt på många sätt. Barnen är framtiden, och om vi kan få med barnen kan vi ofta även få med föräldrarna.

Kretskontakter

Den 5 mars anordnade Länsförbundet kretskonferens vid Rocksjobadets hotell & restaurang i Jönköping. Under förmiddagen redogjorde regionkanslist Hanna Karlsson först för medlemsenkäten, och sedan fick kretsarna berätta om vad som är på gång i respektive krets. Under eftermiddagen berättade Karl-Axel Reimer från riksstyrelsen om arbetet i riksstyrelsen och om hur föreningen kan jobba för att påverka lokala politiska beslut. Uppskattningsvis 9 av 14 kretsar var representerade, och det var totalt 24 deltagande.

Under året har följande personer i Länsförbundets styrelse varit kontaktpersoner för olika kretsar i länet:

Märta Svärd – Tranås och Högländets kretsar (Nässjö, Eksjö, Sävsjö och Vetlanda)
 Lisbeth Karlsson – GGVV-regionens kretsar (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo)
 Åke Jönsson och Bengt Ohlsson – Huskvarna-Gränna, Bankeryd, Habo och Mullsjö
 Anders Berthling – Jönköping

Osaby

Föreningen Smålands Natur förvaltar sedan år 1994 Osaby säteri med ansvar för skötsel och ekonomi. I föreningen ingår länsförbunden i Jönköping och Kronoberg samt olika kretsar i dessa länsförbund. För övrig information om Osaby, se Länsförbundets hemsida.

Den 1 maj hölls årsstämma vid Osaby för Smålands Natur. Märta Svärd och Torsten Svärd deltog för Länsförbundets räkning.

Under år 2016 har styrelsen för Smålands Natur haft ett antal styrelsemöten. Länsförbundet har varit representerat av Åke Jönsson (ordinarie ledamot) och Märta Svärd (suppleant).

Under året har Länsförbundet aktivt tagit del av dialogen mellan Smålands Natur och rikskansliet och riksstyrelsen om hur den framtida förvaltningen och ägandet av Osaby ska se ut. Inriktningen har varit att ta tillvara och skydda den stora resurs som marker och skog vid Osaby säteri utgör och kan utgöra för den biologiska mångfalden.

Viltförvaltningsdelegationen

Viltförvaltningsdelegationen består av Länsstyrelsens handläggare och representanter för naturvård, skogsnäringen, fiske, jordbruk, jakt, näringsliv, turism, polis, friluftsliv samt fem regionpolitiker. Landshövdingen är ordförande. Eftersom landshövding Minoo Akhtarzand rekryterats till annat län har mötena under år 2016 letts av länsråd Anneli Wirtén. Lisbeth Karlsson, Vaggeryd, är ordinarie representant och Bengt Ohlsson, Huskvarna, ersättare.

Viltförvaltningsdelegationen har under året haft tre möten och rovdjursutskottet två. Kompetensutveckling har skett både dagtid om älgens biologi och påverkan av jakt samt kvällstid om viltförvaltning av älg. Vidare har Naturskyddsföreningen ordnat rovdjursseminarium på rikskansliet för landets naturvårdsdelegater. Återkommande frågor för Viltförvaltningsdelegationen är viltolyckor, älgbetesinventering samt lägesrapporter angående rovdjur och klövvilt. Även uppdatering av kommunikationsplan för rovdjur, riktlinjer för rovdjursförvaltning samt processen för framtagning av miniminivåer är pågående ämnen.

Slutord

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Jönköpings län vill tacka alla som under år 2016 deltagit i föreningens arbete med att skydda och bevara vår natur och livsmiljö. Vi ser fram emot ett bra verksamhetsår 2017!

Jönköping den 20 mars 2017

.....
Henrik von Zweigbergk, ordförande

.....
Märta Svärd, vice ordförande

.....
Lisbeth Karlsson, sekreterare

.....
Anders Berthling, kassör

.....
Åke Jönsson

.....
Bengt Ohlsson

.....
Albin Enlund

.....
Göran Liljenström

Resultaträkning

INTÄKTER	2016	2015
Medlemsavgifter	50 960	51 440
Ränteintäkter	0	35
Försäljning	0	1 655
Övriga intäkter	0	388
Summa intäkter	50 960	53 518
KOSTNADER		
Styrelsekostnader	6 508,5	16 494
Resor, administration	10 511	12 589
Länsstämma	5 993	9 117
Konferenser	22 911	18 607
Medlemsavgifter	0	450
Övriga kostnader	612	612
Summa kostnader	46 536	57 869
RESULTAT	4 425	-4 351

Balansräkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Anläggningstillgångar				
Fastigheten Kåperyd 1:126	1	-	-	-
Summa anläggningstillgångar		-	-	-
Omsättningstillgångar				
Plusgiro		-	-	-
Swedbank Företagskonto		3 670,44	2 205,94	2 143,05
Swedbank Placeringskonto		247 155,86	272 155,86	203 019,89
Nordea Sparkonto		-	-	-
Summa omsättningstillgångar		250 826,30	274 361,80	205 162,94
SUMMA TILLGÅNGAR		250 826,30	274 361,80	205 162,94
Skulder				
Deponerat kapital från Anebykretsen		-	-	7 077,11
Deponerat kapital från Nässjö Fältbiologer	2	1 285,50	1 285,50	1 285,50
Donation Norra Kärr	3	52 667,00	80 627,00	-
SUMMA SKULDER		53 952,50	81 912,50	8 362,61
SUMMA EGET KAPITAL		196 873,80	192 449,30	196 800,33
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		250 826,30	274 361,80	205 162,94

Not 1 Gruvgården i Taberg som ägdes av Länsförbundet, såld 2013.

Eftersom Gruvgården var en gåva har den ej kostnadsförts.

Not 2 Deponerade medel ingår i Länsförbundets bankmedel

Not 3 Deponerade medel ingår i Länsförbundets bankmedel

Budgetförslag 2017

	<u>Budget 2017</u>	<u>Utfall 2016</u>	<u>Budget 2016</u>
Intäkter			
Återbäring medlemsavgifter	51 000	50 960	50 960
Räntor	-	-	-
Övriga intäkter	-	-	-
Donation	-	-	-
Summa intäkter	51 000	50 960	50 960
Kostnader			
Administration	11 000	10 511	11 000
Länsstämman	12 000	5 993	12 000
Styrelsekostnader	11 000	6 509	11 000
Konferenser	17 000	20 681	17 000
Avgifter (VVF, Smål.Natur)	500	0	500
Handla Miljövänligt	2 500	2 230	2 000
Utflykt	5 000	-	-
Jubileumsplanering	5 000	-	-
Övriga kostn.	1 000	612	1 000
Summa kostnader	65 000	46 536	54 500
Över-underskott	-14 000	4 425	-3 540

Verksamhetsplan, målsättning för 2017

- Länsförbundet verkar för att uppfylla Svenska Naturskyddsföreningens mål enligt fastställda stadgar
- Länsförbundet håller fortlöpande kontakt med kretsarna, bistår med råd och utvecklingsarbete
- Länsförbundets verksamhet omfattar 6-10 styrelsesammanträden
- Länsförbundet anordnar minst en kretskonferens
- Länsförbundet ger ut Länsbladet minst en gång per år
- Länsförbundet besvarar remisser från myndigheter och näringsidkare
- Länsförbundet bevakar miljöbalksärenden och utnyttjar besvärsmått
- Länsförbundet representeras i arrangemang som anordnas av Svenska Naturskyddsföreningen centralt
- Länsförbundet driver och medverkar i regionala arrangemang efter behov
- Länsförbundet medverkar och stödjer arbetet inom det regionala kansliet
- Länsförbundet deltar i kommittéer och arbetsgrupper
- Länsförbundet deltar i arbetet med Smålands Natur enligt stadgar
- Länsförbundet medverkar och stödjer arbetet på länsnivå i Handla miljövänligtfrågor
- Länsförbundet uppdaterar regelbundet aktivitetskalendern på sin hemsida <https://jonkopings-lan.naturskyddsforeningen.se/>